

Силабус освітнього компонента

Програма навчальної дисципліни

Україна на шляху євроінтеграції

Шифр та назва спеціальності

054 – Соціологічні науки

Інститут

Навчально-науковий інститут соціально-гуманітарних технологій

Освітня програма

Соціологічне забезпечення економічної діяльності

Кафедра

Соціології і публічного управління (305)

Рівень освіти

Магістр

Тип дисципліни

Спеціальна (фахова), Вибіркова

Семестр

2

Мова викладання

Українська, англійська

Викладачі, розробники

Прізвище Ім'я По батькові

yurii.kalahin@khpri.edu.ua

Доктор соціологічних наук, професор, професор кафедри соціології і публічного управління. Досвід роботи – 25 років.

Автор 77 наукових та науково-методичних праць.

Лектор з дисциплін: «Соціологія кар'єри», «Соціологія культури та гендеру», «Соціологічний супровід економічної діяльності»

[Детальніше про викладача на сайті кафедри](http://web.kpi.kharkov.ua/sp/uk/)

<http://web.kpi.kharkov.ua/sp/uk/>

Загальна інформація

Анотація

Україна на шляху євроінтеграції: дисципліна розглядає ключові аспекти взаємодії України з Європейським Союзом. Аналізуються політичні, економічні та правові виклики та досягнення, сприяючи розумінню процесів інтеграції та їх впливу на розвиток країни.

Мета та цілі дисципліни

Мета дисципліни - вивчення та розуміння стратегічних аспектів євроінтеграції України.

Студенти аналізують вплив інтеграції на політику, економіку та правову систему, розвиваючи уявлення про перспективи країни в контексті європейського співтовариства.

Формат занять

Лекції, практичні заняття, самостійна робота, консультації. Підсумковий контроль – залік.

Компетентності

ЗК04. Здатність працювати в міжнародному контексті.

СК02. Здатність виявляти, діагностувати та інтерпретувати соціальні проблеми українського суспільства та світової спільноти.

СК08. Здатність співпрацювати з європейськими та євроатлантичними інституціями.

Результати навчання

ПРО2. Здійснювати діагностику та інтерпретацію соціальних проблем українського суспільства та світової спільноти, причини їхнього виникнення та наслідки.

ПРО6. Вільно спілкуватись усно і письмово українською мовою та однією з іноземних мов при обговоренні професійних питань, досліджень та інновацій у сфері соціології та суміжних наук у тому числі в контексті співпраці з європейськими та євроатлантичними інституціями.

Обсяг дисципліни

Загальний обсяг дисципліни 90 год. (3 кредита ECTS): лекції – 16 год., практичні заняття – 16 год., самостійна робота – 58 год.

Передумови вивчення дисципліни (пререквізити)

Соціологічний супровід економічної діяльності.

Теоретична соціологія XXI століття.

Особливості дисципліни, методи та технології навчання

Лекції проводяться інтерактивно з використанням мультимедійних технологій. На практичних заняттях використовується проєктний підхід до навчання, ігрові методи, акцентується увага на застосуванні інформаційних технологій в соціології.

Програма навчальної дисципліни

Теми лекційних занять

Тема 1. Євроінтеграція України: історія та сучасний стан.

Історичні кроки до Європи. «Угода про асоціацію»: аналіз положень та наслідків угоди.

Геополітичний контекст: вплив геополітичних чинників на євроінтеграцію. Сучасні виклики: розгляд поточних викликів та їх вплив на процес інтеграції.

Тема 2. Суспільна підтримка євроінтеграції в Україні.

Динаміка громадської підтримки євроінтеграції. Зміни в громадській думці про євроінтеграцію.

Регіональні відмінності у ставленні до євроінтеграції. Гендерні аспекти громадської підтримки євроінтеграції. Молодь та громадська думка.

Тема 3. Економічні перспективи та виклики у контексті євроінтеграції.

Зміни в економіці України під впливом євроінтеграції. Інвестиційний потенціал та можливості розвитку економіки через євроінтеграцію. Торгівельні відносини з ЄС. Вплив реформ на підприємництво та конкурентоспроможність під час євроінтеграції.

Енергетична безпека в умовах євроінтеграції: перспективи та відповідальність.

Тема 4. Політичні реформи в Україні: аспекти євроінтеграції.

Децентралізація влади. Роль реформ у розподілі політичної влади. Антикорупційні заходи: створення та ефективність антикорупційних інституцій. Судова реформа: незалежність та ефективність судової системи. Політична прозорість: заходи для забезпечення відкритості та прозорості. Легітимізація влади: заходи для збільшення легітимності влади в очах громадян.

Тема 5. Громадянське суспільство та його роль у процесі євроінтеграції.

Роль громадянського суспільства у євроінтеграції. Взаємодія громадянського суспільства та влади на шляху до Європи. Ефективність громадської підтримки євроінтеграційних зусиль. Виклики та досягнення громадянського суспільства в євроінтеграції. Громадянське суспільство та міжнародна співпраця у євроінтеграції.

Тема 6. Соціальна трансформація: євроінтеграція та якість життя.

Соціальна нерівність: вплив євроінтеграції на розподіл соціальних ресурсів. Зайнятість та ринок праці: шляхи покращення ринку праці через євроінтеграцію. Соціальна захищеність: заходи для підвищення соціальної захищеності населення. Освіта та культура: розвиток освіти та культурних ініціатив у контексті євроінтеграції. Медична допомога: поліпшення системи медичної допомоги та доступу до неї.

Тема 7. Європейські цінності та їх віддзеркалення в українському суспільстві.

Європейські цінності як основа правової системи України: досягнення та виклики. Гендерна рівність у віддзеркаленні європейських цінностей в українському суспільстві. Свобода слова та медіа: порівняння європейських стандартів із реальністю в Україні. Толерантність та багатомовність: європейські цінності та їх втілення в українській культурі. Європейські цінності

та система освіти: вплив на формування громадянської свідомості. Екологічна свідомість як частина європейських цінностей: реалії в Україні.

Тема 8. Безпекові виклики та співпраця України з Європейським Союзом.

Безпека: Україна та ЄС спільно проти загроз. Безпекові виклики на шляху до Європи. Боротьба з тероризмом: об'єднані зусилля. Економічна безпека в партнерстві з ЄС. Кіберзахист: Україна та Європа разом. Міграційна політика: виклики та можливості.

Теми практичних занять

Тема 1. Євроінтеграція України: історія та сучасний стан.

Історичні кроки до Європи. «Угода про асоціацію»: аналіз положень та наслідків угоди.

Геополітичний контекст: вплив геополітичних чинників на Євроінтеграцію. Сучасні виклики: розгляд поточних викликів та їх вплив на процес інтеграції.

Тема 2. Суспільна підтримка Євроінтеграції в Україні.

Динаміка громадської підтримки Євроінтеграції. Зміни в громадській думці про Євроінтеграцію. Регіональні відмінності у ставленні до Євроінтеграції. Гендерні аспекти громадської підтримки Євроінтеграції. Молодь та громадська думка.

Тема 3. Економічні перспективи та виклики у контексті Євроінтеграції.

Зміни в економіці України під впливом Євроінтеграції. Інвестиційний потенціал та можливості розвитку економіки через Євроінтеграцію. Торгівельні відносини з ЄС. Вплив реформ на підприємництво та конкурентоспроможність під час Євроінтеграції.

Енергетична безпека в умовах Євроінтеграції: перспективи та відповідальність.

Тема 4. Політичні реформи в Україні: аспекти Євроінтеграції.

Децентралізація влади. Роль реформ у розподілі політичної влади. Антикорупційні заходи: створення та ефективність антикорупційних інституцій. Судова реформа: незалежність та ефективність судової системи. Політична прозорість: заходи для забезпечення відкритості та прозорості. Легітимізація влади: заходи для збільшення легітимності влади в очах громадян.

Тема 5. Громадянське суспільство та його роль у процесі Євроінтеграції.

Роль громадянського суспільства у Євроінтеграції. Взаємодія громадянського суспільства та влади на шляху до Європи. Ефективність громадської підтримки Євроінтеграційних зусиль. Виклики та досягнення громадянського суспільства в Євроінтеграції. Громадянське суспільство та міжнародна співпраця у Євроінтеграції.

Тема 6. Соціальна трансформація: Євроінтеграція та якість життя.

Соціальна нерівність: вплив Євроінтеграції на розподіл соціальних ресурсів. Зайнятість та ринок праці: шляхи покращення ринку праці через Євроінтеграцію. Соціальна захищеність: заходи для підвищення соціальної захищеності населення. Освіта та культура: розвиток освіти та культурних ініціатив у контексті Євроінтеграції. Медична допомога: поліпшення системи медичної допомоги та доступу до неї.

Тема 7. Європейські цінності та їх віддзеркалення в українському суспільстві.

Європейські цінності як основа правової системи України: досягнення та виклики. Гендерна рівність у віддзеркаленні європейських цінностей в українському суспільстві. Свобода слова та медіа: порівняння європейських стандартів із реальністю в Україні. Толерантність та багатомовність: європейські цінності та їх втілення в українській культурі. Європейські цінності та система освіти: вплив на формування громадянської свідомості. Екологічна свідомість як частина європейських цінностей: реалії в Україні.

Тема 8. Безпекові виклики та співпраця України з Європейським Союзом.

Безпека: Україна та ЄС спільно проти загроз. Безпекові виклики на шляху до Європи. Боротьба з тероризмом: об'єднані зусилля. Економічна безпека в партнерстві з ЄС. Кіберзахист: Україна та Європа разом. Міграційна політика: виклики та можливості.

Теми лабораторних робіт

Не передбачені

Самостійна робота

Опрацювання лекційного матеріалу.

Підготовка до практичних(семінарських) занять

Самостійне вивчення тем та питань, які не викладаються на лекційних заняттях.

Виконання індивідуальних завдань, підготовка командних проектів.

Література та навчальні матеріали

Основна література:

1. Євроінтеграційний портал <https://eu-ua.kmi.gov.ua/>
2. Хронологія відносин Україна – ЄС [електр. ресурс] / Офіційний сайт Міністерства економіки України // Електр. версія. Доступ до ресурсу: <http://www.me.kmi.gov.ua/>;
3. Стратегія інтеграції України до Європейського Союзу, затверджена Указом Президента України № 615/98 від 11 червня 1998 р. // Офіційний вісник України. – 1998. - № 24 (02.07.1998 р.). – Ст. 870;
4. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/615/98#Text>
5. Європейський простір: портал проєвропейського громадянського суспільства України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://eu.prostir.ua>.
6. Інтернет-гловарій термінів ЄС [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.euabc.com>.

Додаткова література:

1. Постанова Верховної Ради України Про деякі заходи щодо виконання зобов'язань України у сфері європейської інтеграції – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2483-20#Text>
2. Україна здобула статус кандидата на вступ до ЄС – він не впав з неба, тож пишаймося цим – звернення Президента Володимира Зеленського. – Режим доступу : <https://www.msp.gov.ua/news/21981.html>
3. «Про основні напрями зовнішньої політики України»: Постанова Верховної Ради України від 2 липня 1993 р. № 3360-XII // Відомості Верховної Ради України. – 1993. - № 37. - Ст. 379; <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3360-12#Text>
4. Аналітичні та статистичні матеріали офіційного сайту Європейського Союзу [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://europa.eu>.
5. Комітет з питань інтеграції України до ЄС Верховної Ради України – Режим доступу : <https://comeuroint.rada.gov.ua/news>
6. Програма інтеграції України до Європейського Союзу, схвалена Указом Президента України № 1072/2000 від 14 вересня 2000 р. // Офіційний вісник України. – 2000. - № 39 (13.10.2000 р.). – Ст. 1648;
7. «Рамкова угода між урядом України і Комісією Європейських Співтовариств» від 27 листопада 2006 р. [електр. ресурс] / Офіційний сайт Верховної Ради України // Електр. версія. Доступ до ресурсу: <http://www.portal.rada.gov.ua/>; 7
8. «Про Загальнодержавну програму адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу»: Закон України 12 від 18 березня 2004 р. № 1629-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2004. - №29. – Ст. 367;
9. Горюнова Є. О. Євроінтеграція : навч. посіб. / Є. О. Горюнова. – Київ : Академвидав, 2013. – 224 с. – (Серія «Альма-матер»).

Система оцінювання

Критерії оцінювання успішності студента та розподіл балів

Критерії оцінювання успішності студента та розподіл балів
100% підсумкової оцінки складаються з результатів оцінювання у вигляді заліку (40%) та поточного оцінювання (60%).
Залік: усне завдання (2 запитання з теорії) або онлайнтест. Поточне оцінювання: 2 онлайн тести (по 20%), ындывыдуальне завдання 20%.

Шкала оцінювання

Сума балів	Національна оцінка	ECTS
90–100	Відмінно	A
82–89	Добре	B
75–81	Добре	C
64–74	Задовільно	D
60–63	Задовільно	E
35–59	Незадовільно (потрібне додаткове вивчення)	FX
1–34	Незадовільно (потрібне повторне вивчення)	F

Норми академічної етики і політика курсу

Студент повинен дотримуватися «Кодексу етики академічних взаємовідносин та доброчесності НТУ «ХПІ»: виявляти дисциплінованість, вихованість, доброзичливість, чесність, відповідальність. Конфліктні ситуації повинні відкрито обговорюватися в навчальних групах з викладачем, а при неможливості вирішення конфлікту – доводитися до відома співробітників дирекції інституту. Нормативно-правове забезпечення впровадження принципів академічної доброчесності НТУ «ХПІ» розміщено на сайті: <http://blogs.kpi.kharkov.ua/v2/nv/akademichna-dobrochesnist/>

Погодження

Силабус погоджено

Дата погодження, підпис
30.06.2023 року

Завідувач кафедри
Володимир МОРОЗ

Дата погодження, підпис
30.06.2023 року

Гарант ОП
Юрій КАЛАГІН